

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-248

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Suihko, Johanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Sosiaalinen tuki diabeetikoiden elämässä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-05-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 101 s.
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tutkielmallani on kaksi keskeistä lähtökohtaa. Ensinnäkin diabetes on merkittävä kansanterveydellinen ja -taloudellinen ongelma Suomessa. Diabetes lisääntyy rajusti, ja suomalaisista jo lähes joka kymmenes sairastaa diabetesta. Siten diabeetikon kannalta vertaisten määrä lisääntyy jatkuvasti. Toisena tutkielmani lähtökohtana on havainto siitä, että sosiaalinen tuki voi edistää ihmisten hyvinvointia ja mielenterveyttä ja ainakin lievästi suojata sairaudelta. Tutkielmassani tarkastelen siis diabeetikoiden sosiaalisia tukiverkostoja. Sosiaalisen tuen tarjoajina olen kiinnostunut diabeetikon läheisistä, vertaisista sekä hoitohenkilökunnasta. Lisäksi tarkastelen Diabetes-lehden henkilöhaastatteluja. Käsitän ne menestystarinoiksi, joiden tarkoitus on myös omalta osaltaan tukea diabeetikkoa sairauden hoidossa. Tutkielmani aineiston muodostavat teemahaastattelut, Diabetes-lehden henkilöhaastattelut sekä vertaisryhmän havainnointi. Sairaiden ihmisten omia näkemyksiä on tarpeen tarkastella muun muassa siksi, että ne yleensä täydentävät lääketieteen näkemyksiä.</p> <p>Tutkielmassani tarkastelen diabeetikoiden sosiaalista tukea kahden sosiologisen teorian, etenkin putnamilaisen sosiaalisen pääoman ja David Riesmanin toisista ohjautuvan luonnetyyppin avulla. Sosiaalisella pääomalla tarkoitetaan ihmisten välisiä sosiaalisia suhteita ja verkostoja. Toisista ohjautuvalle luonnetyypille on ominaista se, että muut ihmiset ja etenkin vertaiset, eli esimerkiksi samaa sairautta sairastavat, toimivat käyttäytymisen malleina. Tulkintani mukaan lehden henkilöhaastatteluiden tarkoitus on toimia esimerkkinä sairauden hoidossa ja auttaa diabeetikoita selviytymään. Sosiaalinen tuki on toisen ihmisen ymmärtämistä ja avun antoa - siis sosiaalista pääomaa - ja juuri tätä tukea toisista ohjautuva luonnetyyppi kaipaa.</p> <p>Sairaudesta puhuminen on edellytys tuen saamiselle. Haastateltujen puheessa painottui sosiaalisen tuen tarkastelu sosiaalisena pääomana ja kontrollointina. Perheen merkitys sairauden hoidossa jäi haastateltujen puheessa hyvin vähäiseksi. Perheen tuki voi olla aktiivista osallistumista sairauden hoitoon tai sairauden luonnollista huomioon ottamista. Toisaalta tuki voi ilmetä liiallisena ylihuolehtimisena. Hoitohenkilöistä lääkärin merkitys tuntui olevan diabeetikoille erityisen tärkeä. Ystävällinen lääkäri, jolla on aikaa kuunnella sairastavaa, voi tukea diabeetikkoa omahoidossa. Kuitenkin lääkärin harjoittama kontrolli voi olla liiallista diabeetikoiden yhdenmukaisuuden valvomista, jolloin se rapauttaa sosiaalista pääomaa ja luottamusta. Vertaiset voivat ymmärtää toista sairastavaa parhaiten, ja suhteen vastavuoroisuus voi merkityksellistää diabeetikon omat kokemukset. Kuitenkin vertaisryhmän tuki voi muuttua kielteiseksi, jos ryhmä valvoo jäsenten toimintaa liikaa ja vaatii jäseniltään liikaa yhdenmukaisuutta. Diabetes-lehden henkilöhaastatteluissa tuodaan esiin mallidiabeetikko. Sairastava voi samastua malliin ja saada motivaatiota hoitaa sairauttaan. Toisaalta lehden tarinat ovat haastateltujen mukaan ajoittain liian positiivisia, ja siten niistä puuttuu toden tuntu.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Diabetes-lehti diabetes sosiaalinen tuki sosiaaliset suhteet sosiaalinen pääoma sosiaaliset verkostot vertaisryhmät haastattelut haastattelututkimus etnografia			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			